

DANIEL ŠPINAR

umělecký ředitel Činohry Národního divadla

JANA DVOŘÁKOVÁ

ředitelka Činohry Národního divadla

Paul Rudnick

JSME V POHODĚ

Příběhy mužů a žen, kteří milují

Židovka Helena má tři děti – lesbu, transsexuála a sadomasochistu. Homosexuální televizní bavič Charles a jeho asistent Shane vystupují v televizní show „Gay Over“. Barbara se po smrti svého syna – homosexuála, který zemřel na AIDS – maniakálně upíná k ručním pracím... Otočení zdánlivých stereotypů má překvapivý efekt. Jeho prostřednictvím se autor vysmívá nejen homofobii, ale i současné rozmlžené sexuální identitě. Co vlastně je a co už není normální? A máme vůbec právo to soudit? Nejsme jen obětí vlastních předsudků?

Paul Rudnick
JSME V POHODĚ

Překlad: **Jan Tošovský**

Režie: **Braňo Holiček**

Dramaturgie: **Ilona Smejkalová**

Scéna: **Nikola Tempír**

Kostýmy: **Lenka Odvárková**

Pohybová spolupráce: **Barbora Brandejsová**

Light design: **Martin Špetlík**

HELENA (atraktivní Židovka): **Lucie Juříčková**

PAN CHARLES (oslnivý gay): **Jan Bidlas**

SHANE (jeho asistent): **Patrik Děrgel**

BARBARA (společenská žena): **Jana Boušková**

JOANN (mladá matka): **Sarah Haváčová j. h.**

DAVID (Helenin syn) & LÉKAŘ (porodník): **Adam Vacula j. h.**

LUCIE BRYCHTOVÁ: **Lucie Brychtová**

České premiéry: 26. a 27. října 2017 na Nové scéně

O AUTOROVI

Americký dramatik, prozaik, scenárista a esejista **Paul M. Rudnick** (*1957) se narodil a vyrůstal v New Jersey v rodině publicistky a fyzika. Po bakalářských studiích na prestižní univerzitě v Yale se přestěhoval se do New Yorku, aby se naplno mohl věnovat své největší vášni – psaní.

Ze začátku se živil různě: pracoval jako copywriter, maloval kulisy a působil jako asistent kostýmního výtvarníka. Začal psát i pro různé časopisy, přispíval například do *Esquire*, *Vogue*, *Vanity Fair* nebo *Spy*. Jeho psaní je od počátku profilováno jednoznačně: brzy pochopil, že je gay, a nepokrytě se k této komunitě a problematice začal veřejně hlásit. Je autorem několika úspěšných divadelních her (*Valhalla*, *Nenávidím Hamleta*, *Jeffrey*, *Jen lítost*) i románů. Pracoval jako scenárista na filmech *Addamsova rodina 2*, *Sestra v akci*, *Stepfordské paničky*, *Klub odložených žen*, *Svatba naruby*.

Letos v lednu oznámil, že připravuje scénář pro broadwayskou hudební adaptaci úspěšného díla *Ďábel nosí Pradu*. Na začátku letošního října měla premiéru jeho zatím poslední hra *Velká noc* (*Big Night*, 2017). Autora k ní inspirovala loňská střelba v gay klubu v Orlando na Floridě.

O REŽISÉROVI

Režisér inscenace **Braňo Holiček** (*1985) se narodil v Košicích. V dětství účinkoval v několika inscenacích v Městském divadle v Košicích a na scéně Východoslovenského státního divadla. V roce 2006 absolvoval herectví na Pražské konzervatoři, posléze studoval režii na KALD DAMU v Praze. Do konce loňské sezony působil v angažmá Studia Ypsilon, kde se věnoval především autorské tvorbě (mj. inscenace *Meeting Point*, *V sedmém pádu*, *Deadline*, *iJá*, *DEMO demokracie*, *#jsi_user*, *Zábava*). Pravidelně režíruje v libereckém Divadle F. X. Šaldy (*Googling and Fucking*, *Přísně tajné: Hrubá nemravnost*, *LSDown* nebo *Dianiška je Bůh*), v Národním divadle Brno (*Černá labuť*, *Kmeny*), v Divadle v Dlouhé a v Divadle Minor.

Kromě divadelních projektů režíruje videoklipy a také virální, podpůrné a video kampaně (např. *Vyměňte politiky!*, *Seznam se bezpečně*). Coby herec účinkoval v mnoha divadelních a televizních inscenacích, seriálech a filmech. Televizní projekty připravuje i v současnosti.

ZA TO, ŽE JSME TADY, MOŽNÁ VŠICHNI VDĚČÍME NĚJAKÉ CHYBĚ

(o textu)

Židovka Helena má tři děti – lesbu, transsexuála a sadomasochistu. Homosexuální televizní bavič Charles a jeho asistent Shane vystupují v televizní show „Gay Over“ Barbara se po smrti svého syna – homosexuála, který zemřel na AIDS – maniakálně upíná k ručním pracím... Všichni tři nám popisují svůj bizarní životní příběh, představují své komplikované osudy, prezentují šokující názory.

Tak začíná hra Paula Rudnicka *The New Century*, kterou jsme česky nazvali *Jsme v pohodě*. Otočení zdánlivých stereotypů, kterého se autor v textu dopouští, má překvapivý efekt. Jeho prostřednictvím se vysmívá nejen homofobii, ale i současné rozmlžené sexuální identitě. Co vlastně je a co už není normální? A máme vůbec právo to soudit? Nejsme jen obětí vlastních předsudků? Hra místy připomíná proslulé americké stand-up comedy, přesto jí nechybějí sentimentální linky: v závěrečné části se totiž všechny figury setkávají v porodnici a příběhy našich hrdinů dostávají konkrétní spojnicí. Uprostřed úvah nad osudem čerstvě narozených dětí, mateřstvím či nenaplněnými životními očekáváními dochází k překvapivé a vtipné katarzi.

Vznik textu prošel zajímavou genezí. Jeho prostřední část, tedy stand-up oslnivého gaye Pana Charlese, byl autorem napsán nejdříve (a od té doby to mimochodem dotáhl do pomyslného „zlatého fondu monologů“, které si angloameričtí adepti hereckých škol a kurzů připravují k talentovým zkouškám). Poté se Rudnick pustil do aktovky „dokonalé matky“ Heleny, kterou tvořil pro herečku Jackie Hoffmanovou. Teprve pak připsal další dvě části, tedy příběh rukodělné fanatičky Barbary Ellen a epilog v nemocnici, kde se všichni setkají, a to včetně postav Charlesova chráněnce Shanea a mladé matky Joann.

Premiéra nové hry, respektive všech čtyř částí v jednom celku proběhla v newyorském Lincoln Centre Theater v březnu 2008. Při zkouškách byla výrazně měněna poslední část. Rudnick s režisérem Martinem totiž usilovali o to přesvědčit diváky, že i tak výstřední a podivní lidé, o jakých hra pojednává, se skutečně v totožný čas mohou sejít na témže místě.

Režisér americké premiéry Rudnickova textu Nicholas Martin považuje hlavní postavy příběhu za takzvaně přeživší: „*Na začátku hry, přestože si myslí, že už vyřešili všechny svoje problémy, jsou stále osamělí. Na The New Century se mi nejvíc líbilo a bezprostředně se mě dotýkalo, že nakonec se všichni společně někde setkají a utvoří novou rodinu. V posledních dvaceti letech, kdy se naplno potýkáme s rozmachem nemoci AIDS, našli rodiče homosexuálů i samotní gayové nové způsoby, jak mít rodinu a podporovat jeden druhého. Pro mě osobně je přežití – a určitě to platí i pro přežití našich postav – založeno na humoru. Za to, že jsme tady, možná všichni vděčíme nějaké chybě. I když vlastně nijak fatální chybě.*“

JE JENOM JEDEN JEDINÝ ZPŮSOB, JAK TUHLE PLANETU DÁT DO POŘÁDKU *(o inscenaci)*

Režisér naší inscenace Braňo Holiček se zabývá především autorskou tvorbou, při zkoušení často využívá kolektivní improvizaci, ve většině případů je zároveň autorem (respektive spoluautorem) divadelních textů. Bezpochyby jde o jednoho z nejinvenčnějších mladých režisérů, jeho tvorba je zajímavá způsobem práce, ale také tématy, jimiž se zaobírá. Zdálo se nám, že Rudnickův text je Holičkově způsobu inscenování blízký, ostatně formát stand-upu si Holiček nedávno vyzkoušel při inscenování knihy *Kmeny Vladimira 518* v Národním divadle Brno.

Co všechno ho přesvědčilo převést Rudnickův text na jeviště Nové scény? „Prvním důvodem byla důvěra v překlad Honzy Tošovského. Známe se už dlouho, dělali jsme spolu spoustu projektů, které, aspoň si to myslím, dopadly moc dobře. Když jsem si navíc text přečetl, měl jsem dojem, že umožňuje množství výkladů a že se s ním relativně dá autorsky pracovat. Česká povaha má totiž jednu zvláštnost: tolerance i netolerance zacházejí do extrémů, mezitím jako by neexistovalo vůbec nic. Občas se Češi snaží být papežštější než papež, občas dokonce chtějí vyjít s oběma stranami konfliktu. Tolerantnějšími, aspoň v některých ohledech, se ale určitě stáváme například vůči sexuální orientaci nebo jakýmkoli odchýlkám od ‚průměru‘ v oblasti sexu. Jenže na druhou stranu, bohužel, jsou Češi stále netolerantní v jiných oblastech – třeba vůči menšinám nebo přistěhovalcům. Je to strach z lidí odněkud z ‚neznáma‘.“

Dlouho jsme společně řešili, zda text přizpůsobíme českým poměrům i naší realitě. Například v inscenaci zachováme jména všech amerických hvězd, pořadů či specifických odkazů, anebo zda je změníme. Nakonec jsme se smířili s tím, že některé lokální vtipy a narážky buď musíme vysvětlit, anebo oželeť. Braňo Holíček vnímal i další úskalí: „Jistě, na jednu stranu Ameriku obdivujeme a vzhlížíme k ní, na druhou stranu však máme tendenci se jí čecháckovsky posmívat. Hra v sobě má oba tyto limity. Jde o náhled do světa, který nám vlastně je relativně známý a kterému rozumíme, protože ho známe mimo jiné z amerických filmů. Ale zároveň je pro nás vzdálený a odtažitý.“

Rudnickův text naštěstí lze vyložit tak, aby známé a univerzální převážilo nad cizím a neznámým. Vezměme si třeba otázky rodičovství a lásky: na jedné zkoušce jsme se shodli, že by bylo skvělé, kdybychom se všichni dokázali s nečekanými proměnami svých dětí či přátel vypořádat tak velkoryse, jako to dělají postavy v naší hře. Nebo kdybychom byli s to se o to aspoň neustále pokoušet. V tomto smyslu jde vlastně pro nás všechny o dost inspirativní záležitost. Rodičovství a lásce rozumíme, ať jde o city americké, anebo české. Silnou a přiznanou inspirací nám byl i příběh naší kolegyně, která si tranzicí sama prošla.

Jako podtitul inscenace jsme nejdříve zvolili slogan „politicky nekorektní komedie o sexuální identitě i mateřství“. Mnohem výstižnější se nám ale nakonec jeví věta „příběhy mužů a žen, kteří milují“.

Možná to skutečně s naším světem i s celým jedenadvacátým stoletím nebude tak strašné. Koneckonců v tom všichni jedeme společně. A je jenom jeden jediný způsob, jak tuhle planetu dát do pořádku. A ten je... Jaký vlastně?

Ilona Smejkalová

Kontakt pro média:

Kateřina Ondroušková, public relations Činohry a Laterny magiky
tel.: 224 901 236
mobil: 777 208 249
e-mail: k.ondrouskova@narodni-divadlo.cz

GENERÁLNÍ PARTNER

PARTNEŘI NÁRODNÍHO DIVADLA

ŠKODA

AUTOCONT

PARTNEŘI INSCENACÍ

TECHNOLOGICKÝ PARTNER

ASUS
IN SEARCH OF INCREDIBLE

PARTNER PREMIÉROVÝCH VEČERŮ

MECENÁŠI NÁRODNÍHO DIVADLA

KOLOWRAT KRAKOWŠTÍ
Prof. Dr. Dadjá Altenburg-Kohl

GENERÁLNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

 Česká televize

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER INSCENACÍ

mediální skupina **mafra**

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

 Český rozhlas

RESPEKT

MEDIA MARKETING SERVICES